

OPLEV GOLFBANEN

Det afhænger ikke kun af øjnene der ser, men også af de briller man tager på

Af cand. scient. Torben Kastrup Petersen,
miljøkonsulent i Dansk Golf Union
og cand. scient. Lia Hauch Kaufmann

Når bolden slås fra 1. tee og en runde golf på 18. huller indledes, begynder man samtidig en gåtur på knap syv kilometer i naturskønne omgivelser. Ingen oplever imidlertid en golfrunde ens. Nogle fokuserer på boldens opførsel på greens, andre på søers og bunkers placering, mens andre bruger tiden til at lytte til fuglene og nyde naturen.

Landets godt 130.000 aktive golfspillere vil givet komme med hver deres bud på hvad de oplever på en runde. Mange faktorer har betydning for oplevelsen på golfbanen, nogle er bevidste, andre ubevidste.

Vi beskriver her oplevelsen

af to hulforløb på Furesø golfbane. Ud fra ønsket om at vise forskelligheden i oplevelserne, er udvalgt hul F1 og H5 der har et meget forskelligt udtryk. Oplevelsen beskrives ved hjælp af en landskabsanalyse hvor vi ser landskabet med tre forskellige slags briller.

Umiddelbar oplevelse

Det første sæt briller er den umiddelbare oplevelse, dvs. den objektive beskrivelse af det man ser - uden fortolkning eller subjektiv vurdering.

Landskabet opdeles i enkelt-elementer som træer, buske, græsflader, rough osv. Denne opdeling har til formål at åbne

HUL F1

Umiddelbar oplevelse

Det tætklippede teested under fødderne skaber udgangspunktet for det syn man mødes af på hul F1. Den åbne fairway med det svagt bugtede terræn afgrænses af et skovbryn i baggrunden. I højre side er synsfeltet afgrænset af en træække, og i venstre side bugter roughen sig op mod et plateau hvor en lille gruppe træer rejser sig. Landskabslementerne udgøres således af en træække, rough, græs og et skovbryn.

Rumlig oplevelse

Tæppet i rummet udgøres af primært af den klippede fairway der udgør en grønt ensartet flade. Terrænet kan kun svagt fornemmes hvis man alene ser ud over fairway. Den højre væg udgøres af en tydelig træbeplantning, og markerer afgrænsningen meget tydeligt og klart. Rumaafgrænsningen mod venstre er ikke ligeså klar, men markeres dog alligevel klart af den uklippede rough. Den bagerste væg udgøres af et skovbryn.

Æstetisk oplevelse

Der indgår flere forskellige elementer som hver spiller en rolle. Specielt roughen til venstre har stor betydning for oplevelsen. Roughen understreger terrænformerne. Havde den alene været placeret på toppen af bakken, ville landskabets terrænform have været meget vanskelig at aflæse.

Trægruppen øverst på bakken understreger også landskabets form. Uden roughen og trægruppen ville bakken ikke være så tydelig. Bemærk desuden hvorledes overgangen mellem fairway og rough fint formidles af semiroughen.

Især den uklippede rough er et element der med fordel

kan anvendes til at fremhæve landskabets terræn. Hvis roughen samtidig planlægges sammenhængende, vil det tillige fremme helhedsoplevelsen på golfbanen. En sammenhængende rough vil visuelt binde de mange hulforløb sammen til en samlet harmonisk oplevelse.

Ser man på skalaforholdet elementerne imellem, opleves der umiddelbart en stor kontrast mellem den relativt høje træække til højre og den lave rough til venstre. Både træækken og roughen udgør endvidere retningsgivende elementer idet de leder blikket i retning mod green.

sindet for nye indtryk og eventuelt give inspiration til ændringer eller styrkelser af enkeltelementerne.

Kort sagt er beskrivelsen er med til at kortlægge stedets karakter og potentiale. Formålet er desuden at tydeliggøre betragterens forudsætninger og dermed give læseren mulighed for at tage stilling til de efterfølgende fortolkninger.

Rumlig oplevelse

Det andet sæt briller er den rumlige oplevelse. Det noget diffuse begreb kræver en mere analytisk tilgang til landskabet. Beskrivelsen anvendes primært for at forstå hvordan landska-

bet opleves arkitektonisk.

Metoden kan give svar på landskabets rumlige struktur og udtryk. Banalt set handler beskrivelsen om at kunne se landskabet som en bygning, med vægge, gulv og tag. En tæt buskbeplantning kan udgøre en væg, græsplænen gulv og trækrønerne tag. Oplevelsen af elementerne er hverken positive eller negative, men der er selvfølgelig et væsentligt element af personligt skøn i en rumlig analyse.

Stedet, hvor man er placeret når man ser på landskabet, er meget afgørende for analysens resultat. Som rekognosceringspunkt anvender vi banens

teesteder hvor alle golfspillere naturligt vil komme forbi.

Æstetisk oplevelse

Det sidste sæt briller vi vil anvende på vores tur er de æstetiske. Med ordet æstetisk tænker vi især på skalaforholdet mellem landskabets elementer og elementernes indbyrdes samspil. Disse faktorer er med til at danne landskabets samlede udtryk og det giver mulighed for at synliggøre elementer der understreger eller slører bestemte strukturer.

Inspiration

Vi giver kun et lille indblik i den mangfoldighed af oplevel-

ser der findes på en golfbane. Vi kunne også fokusere på de geologiske, botaniske, ornitologiske eller kulturhistoriske indslag der også findes på banen. De er imidlertid vanskelige at gå til uden forkundskab eller vejledning. Derfor har vi taget udgangspunkt i det umiddelbare synsindtryk.

Vores håb er at artiklen har givet inspiration til alle der bagefter spiller en runde golf, eller på anden vis anvender golfbanen rekreativt. Oplevelsen afhænger ikke kun af øjnene der ser, men i høj grad også af de briller man vælger at tage på. □

HUL H5

Umiddelbar oplevelse

Oplevelsen ved hul H5 er helt anderledes end ved F1. Det skyldes primært den megen velvoksne beplantning.

Teestedets klippede areal peger mod søen i mellemgrunden og den bagvedliggende green. På begge sider er beplantning, noget mere massiv end andet. Bagerst ses et skovbryn. Elementerne er græs, enkeltstående træer, flere trægrupper med buske og en sø.

Rumlig oplevelse

Hulforløbet fra tee til green opleves som et afgrænset rum opdelt i to.

Det ene findes før søen. Det afgrænses klart og markant af massiv beplantning til venstre, og et åbent område til højre. Den bagerste 'væg' udgøres af søen der med sin anderledes stoflighed opleves som et tydeligt rumdelende element.

Det andet rum ses bag søen. Baggrunden opleves diffus fordi den skabes af både en række træer tæt på green og et fjernere skovbryn. De forskellige afstande giver dog også perspektiv og dybde. Det er med til at understrege oplevelsen af variation.

Æstetisk oplevelse

Skalaforholdene mellem de enkelte elementer synes at komplementere hinanden. Det skyldes primært at træerne har en ensartet højde og at afstandene mellem de enkelte elementer virker harmonisk.

Den markante massive beplantning til venstre dominerer synsindtrykket og man ledes naturligt mod højre hvor den mere transparente beplantning er langt lettere i sit udtryk og fremstår mere imødekommende.

Søens blanke vand formidler skalaen mellem den høje beplantning og græsfladen og synes at opfange enkeltelementernes forskellighed.

Vandelementet er desuden med til at understrege græssets udtryk. Søen formidler endvidere overgangen til det bagvedliggende rum, og træerne på hver side af søbredden fungerer som et indbydende indgangsparti.

Oplevelsen præges af den tætte beplantning til venstre og det klippede græs. Kontrasten mellem det kulturprægede og det naturprægede skaber en speciel stemning. Hvis ikke de forskelligartede elementer lå tæt op og ned af hinanden, var oplevelsen ikke den samme. Det er samspillet der skaber oplevelsen.